

Hallituksen esitys Eduskunnalle maaseutuelinkeino-, porotalous- ja luontaiselinkeinolain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan maaseutuelinkeinolain sekä porotalouslain ja luontaiselinkeinolain muutoksenhakusäännösten uudistamista ja muuttamista. Lisäksi esitys sisältää päätösten maksullisuutta koskevia säännöksiä.

Edellä mainittujen lakien muutoksenhakua koskevat säännökset on esityksessä ehdotettu säänneltäväksi lain tasolla. Asetuksen tasolla vielä esiintyvät muutoksenhakua koskevat kielit tullaan kumoamaan. Muutoksenhakukiellot koskisivat vast'edes vain harvoja tilanteita ja kieltojen sijasta esitetään pääsääntöisesti siirryttäväksi lakiin perustuvaan valituslupajärjestelmään.

Esityksessä ehdotetaan maaseutuelinkeinolakiin lisättäväksi muutoksenhakua koskevat kattavat säännökset. Muutoksenhaun piiriin

tulisivat myös maaseutuelinkeinoviranomaisten lainahakemuksista antamat, ratkaisun sisältävät lausunnot.

Valtion maksuperustelain sekä 1.1.1994 voimaan tulleen leimaverolain muutoksen johdosta esitys sisältää myös päätösten maksullisuutta tarkentavat säännökset muutosesityksen kohteena oleviin lakeihin.

Maaseutuelinkeinolakiin sisältyvää luottolaitoksen määrittelyä ehdotetaan samalla muutettavaksi luottolaitostoimintaa koskevan lainsäädännön muutosten johdosta.

Lisäksi ehdotukseen sisältyy edellä mainittuja lakeja koskevia vähäisiä organisaatio- ja menettelytapamuutoksia.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan heti, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Voimassa olevat säännökset

Muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) on yleissäännökset siitä, miten hallintoviranomaisten päätöksiin haetaan muutosta valittamalla. Lain 4 §:n 2 momentin mukaan ylemmän ja alemman hallintoviranomaisen päätöksestä saadaan tehdä valitus, jollei erityisessä tapauksessa ole laissa tai asetuksessa toisin säädetty. Maaseutuelinkeinohallinnon alalla on voimassa eräitä muutoksenhakua koskevia valituskielloja. Pääsääntöisesti vali-

tuskielloista on säädetty lain tasolla. Esimerkiksi maaseutuelinkeinolain (1295/90) 42 §:n nojalla maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan antamasta käyttösuunnitelmapäätöksestä on kielletty valittamasta edelleen. Valituskielloista on säädetty myös asetuksen tasolla, kuten porotalousasetuksen (494/91) 51 §:ssä ja luontaiselinkeinoasetuksen (492/91) 51 §:ssä.

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta ratkaisee maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta annetun lain (1203/92) 1 §:n mukaan muutoksenhaut, jotka muun muassa koskevat maaseutuelinkeinopiirin päätöksistä tehtyjä valituksia. Valituslautakunta käsittelee vastaa-

vasti myös maaseutuelinkeinopiirien päätöksistä tehty ylimääräisestä muutoksenhausta annetun lain (200/66) mukaiset niin sanotut prosessuaaliset kantelut.

Maaseutuelinkeinujen valituslautakunnan päätöksistä valitetaan korkeimmalle hallinto-oikeudelle, mikäli erityissäännöksen nojalla ei ole asetettu valituskieltoa. Maaseutuelinkeinolain mukaisista lainalausunnoista ei ole voinut vallitsevan tulkinnan mukaan hakea muutosta valittamalla.

1.2. Valitusasioiden käsittely ja valitusten lukumäärä

Maaseutuelinkeinujen valituslautakunta ratkaisi ensimmäisenä toimintavuotenaan 1993 kaikkiaan 976 valitusasiaa sekä teki korkeimmalle hallinto-oikeudelle yhden omaa päätöstään koskevan purkuhakemuksen. Annetuista päätöksistä kaikkiaan 945 koski maaseutuelinkeinopiirin päätöksestä tehtyä valitusta. Niistä 198 koski pelkästään maaseutuelinkeinolain nojalla tehtyjä päätöksiä.

Valituslautakunta hylkäsi valituksen 732 päätöksessä (75 prosenttia), hyväksyi valituksen kokonaan tai osittain 96 päätöksessä (10 prosenttia) sekä palautti asian alemmalle viranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi 111 päätöksessä (11 prosenttia). Valitus jätettiin tutkimatta tai asian käsittely raukesi 36 tapauksessa (4 prosenttia). Tutkimatta jättäminen johtui yleensä valituksen myöhästymisestä.

1.3. Päätösten maksullisuus

Maa- ja metsätalousministeriö on antanut valtion maksuperustelain 8 §:n nojalla päätöksen maaseutuelinkeinujen valituslautakunnan suoritteista perittävistä maksuista (149/93). Päätöksen 1 §:n mukaan lautakunnassa peritään muutoksenhaussa käsittelymaksua 500 markkaa. Päätöksen 3 §:ssä on lueteltu ne päätösrhyhmät, joista ei kuitenkaan käsittelymaksua peritä. Maksuton on tämän mukaan muun muassa asia, jossa toimituskirja on muualla laissa säädetty vapaaksi leimaverosta tai maksusta.

Valituslautakunnan vuonna 1993 antamista päätöksistä ainoastaan 85 päätöksestä on peritty 500 markan käsittelymaksu. Osaltaan maksullisten päätösten vähäisyys on johtunut

siitä, että ministeriön päätös on tullut voimaan 10 helmikuuta 1993, jonka jälkeen vireille tulleista valituksista on vasta ollut mahdollista sanottu maksu periä. Valituslautakunnan alkuvuoden 1993 antamat päätökset olivat suurelta osin aiemmin vireille tulleita asioita. Osaltaan päätösten maksuttomuus on johtunut siitä, että erityislaissa olevan säännöksen mukaan päätöksestä ei peritä leimaveroa. Lähinnä avustuspäätösten maksuttomuus on perustunut leimaverolain (662/43) 12 §:ään, joka on kuitenkin kumottu lailla (1080/93) vuoden 1994 alusta lukien.

1.4. Tuettuja lainoja myöntävät luottolaitokset

Maaseutuelinkeinolain mukaisia korkotukilainoja sekä maaseutuelinkeinolain, porotalouslain ja luontaiselinkeinolain mukaisia valtion lainoja ovat myöntäneet osuuspankit, liikepankit, säästöpankit, kiinnitysluottopankki sekä Suomen Hypoteekkiyhdistys. Lisäksi lainoja on voinut myöntää rahoitustoimintalaissa (1544/91) tarkoitettu luottolaitos. Kiinnitysluottopankkeja ei enää ole ja rahoitustoimintalaki on kumottu luottolaitostoiminnasta annetulla lailla (1607/93).

2. Nykytilanteen arviointi

2.1. Valituskiellot

Maaseutuelinkeinolaissa on vain maankäytösuunnitelmia koskevat muutoksenhakusäännökset lain 42 §:ssä. Käyttösuunnitelma-asioissa valitusmahdollisuutta on rajoitettu maaseutuelinkeinopiirin päätöksestä ja kielletty edelleen valittaminen valituslautakunnan päätöksestä. Muutoin on noudatettu muutoksenhausta hallintoasioissa annettua lakia, jonka nojalla 15 päivästä syyskuuta 1993 alkaen valitusoikeudessa ei ole ollut mitään rajoituksia. Sitä vastoin läheisesti maaseutuelinkeinolakiin liittyvän porotalouslain (161/90) ja luontaiselinkeinolain (610/84) nojalla tehtyjä päätöksiä koskeva yleinen muutoksenhakukielto on säädetty näiden lakien nojalla annetuissa asetuksissa. Tilanne on epäyhtenäinen ja siksi epätydyttävä.

Maaseutuelinkeinolain nojalla myönnettävistä lainoista antaa lausunnon maaseutuelinkeinopiiri tai joissakin tapauksissa kunnan maa-

seutuelinkeinoviranomainen. Lausunto koskee lainan myöntämisedellytyksiä ja myönnettävän lainan ehtoja. Lausunto, vaikka se sitookin osaltaan lainan myöntävää rahalaitosta, on katsottu sellaiseksi lausunnoksi, josta ei ole valitusoikeutta. Maaseutuelinkeinopiirin antamasta lainalausunnosta maaseutuelinkeinon valituslautakunnalle tehty valituksiksi nimetyt muutoksenhakukirjelmät on jätetty tutkittavaksi ottamatta. Muutamista valituslautakunnan päätöksistä on edelleen haettu muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Korkein hallinto-oikeus on hylännyt tällaiset valitukset.

2.2. Valituskirjelmän jättäminen

Maaseutuelinkeinohallinnon alaan kuuluvassa lainsäädännössä esiintyy epäyhtenäisyyttä siinä, mihin valittajan tulee valituskirjelmänsä toimittaa. Suuressa osassa lakeja on säännös mahdollisuudesta jättää valituskirjelmä maaseutuelinkeinopiirille, kun valitetaan valituslautakunnalle maaseutuelinkeinopiirin päätöksestä, sekä vastaavasti kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle silloin, kun valitetaan maaseutuelinkeinopiirille kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen päätöksestä. Asianomaisen viranomaisen tulee lähettää valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa asiasta valituksen käsittelevälle viranomaiselle. Näin on säännelty seuraavissa laeissa:

— maaseutuelinkeinon tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annettu laki (1336/92);

— maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annettu laki (1317/90);

— kotieläintuotannon ohjaamisesta annettu laki (1305/90);

— pellonraivauksen määräaikaisesta rajoittamisesta annettu laki (1385/91); sekä

— maidon väliaikaisista tuotantokiintiöistä annettu laki (570/84).

Valittajan kannalta olisi yhtenäisen, mainittujen lakien mukaisen käytännön luominen muissakin asioissa tarkoituksenmukaista. Näin valittajalle ei koituisi oikeudenmenetyksiä siitä, että hän lähettää mahdollisesti valituskirjelmänsä väärälle viranomaiselle, kun ei tutustu valitusosoitukseen riittävällä tarkkuudella. Myöskään viranomaistoinnissa ja siinä tapahtuvassa menettelyssä ei tapahtuisi erehdyksiä.

Valituslautakunnan päätöksistä valitettaessa

tulisi valituskirjelmä aina toimittaa suoraan korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

2.3. Päätösten maksullisuus

Leimaverolain muuttamisesta annetun lain (1080/93) jälkeen ei voida pitää yleisesti perusteltuna olla perimättä aiemmin voimassa olleen 12 §:n leimaverovapauden piiriin kuuluneista viranomaistoimenpiteistä maksuja.

2.4. Luottolaitosten määrittely

Määritelmä, jossa on lueteltu ne luottolaitokset, joita tarkoitetaan maaseutuelinkeinolain mukaisessa luototuksessa, ei ole säädös- muutosten takia ajan tasalla. Lisäksi määritelmä on liian tiukka, kun otetaan huomioon säästöpankeista siirtyneiden lainojen hoito. Osa on siirtynyt Arsenal Oy:öön, minkä lisäksi lainojen hoitoon edelleen vaikuttaa myös Suomen Säästöpankki, jonka asema luottolaitoksena muuttune.

3. Esityksen tavoitteet ja sisältö

3.1. Valituslupajärjestelmä

Kysymyksessä oleviin lakeihin tulisi tukien ja muiden etuuksien myöntämisen harkinnan osalta omaksua pääsääntöisesti maaseutuelinkeinon tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annetussa laissa olevaa valituslupajärjestelmää vastaava järjestelmä valitettaessa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Puututtaessa asianomaisille jo myönnettyihin tukiin olisi rajoitukseton valitusmahdollisuus korkeimmalle hallinto-oikeudelle kuitenkin sallittava.

Luotaessa luottolaitoksilta haettavia halpaa korkoisia lainoja koskevia maatalousviranomaisten lausuntoratkaisujen muutoksenhakujärjestelmää, voitaisiin alemmanasteisilla oikaisu- ja valitusmahdollisuuksilla riittävässä määrin turvata ratkaisujen oikeellisuus ilman tarvetta valitusmahdollisuuteen korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Sama koskee valtion harjoittamaa suoraa maankäyttötoimintaa. Näin korkeimmalle hallinto-oikeudelle tehtävien valitusten lukumäärä ei nousisi kohtuuttomasti.

Vuoden 1993 alussa tuli voimaan maaseu-

tuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudattavasta menettelystä annettu laki. Laissa on maaseutuelinkeinohallinnon lainsäädännön puolella ensimmäisen kerran säännelty valituslupajärjestelmä haettaessa muutosta korkeimalta hallinto-oikeudelta. Silloin kun muutosta haetaan valituslupan perusteella, ensiasteen ratkaisun on useissa tapauksissa tehnyt kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen, jonka päätöksestä tehdyn valituksen on ensin ratkaissut maaseutuelinkeinopiiri ja sitten valituslautakunta.

Myös maidon väliaikaisista tuotantokiintiöistä annetussa laissa on 22.12.1993 alkaen ollut säänneltynä valituslupajärjestelmä. Lain 25 §:n (1173/93) mukaan lain 14 §:ssä tarkoitettu valituslautakunnan antamaan lisäkiintiöpäätökseen saa hakea muutosta vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valituslupan.

Valituslupajärjestelmää on muualla lainsäädännössä, kuten verotuksen puolella (HE 143/93), pyritty yhtenäistämään siten, että valituslupaperusteet olisivat mahdollisimman yhtenäiset erilaisissa asioissa. Tämä on nähty tärkeänä oikeusjärjestyksen yhtenäisyyden ja selkeyden kannalta.

Valituslautakunnan päätöksistä valitettaessa esitetään maaseutuelinkeinolakiin, porotalouslakiin sekä luontaiselinkeinolakiin säädettäväksi edellä mainittujen yleisten periaatteiden mukainen valituslupajärjestelmä sikäli kuin kysymyksessä eivät ole edellä mainitut lainalaisuudet tai puuttuminen asianomaisille jo myönnettyyn tukeen tai muuhun oikeuteen.

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta annetun lain (1203/92) osalta on tehty oma lakiesityksensä lautakunnan kehittämistä itsenäiseksi valituselimeksi.

3.2. Menettelytapaa koskevat muutokset

Maaseutuelinkeinohallinnon laeissa tulisi olla mahdollisimman yhdenmukaisesti säännelty se, mille viranomaiselle valituskirjelmä tulee toimittaa. Etenkin viljelijät joutuvat tekemään monenlaisia hakemuksia eri lakien nojalla. Oikeusturvanäkökohdat huomioon ottaen on tarpeellista, että valituskirjelmän jättämistä koskeva sääntely on po. hallinnonalalla mahdollisimman yhdenmukainen eri lakien osalta. Viitaten kohdassa 2.2 mainittuun asiakirjojen jättämistä koskevaan käytäntöön esitetään säänneltäväksi kyseisessä kohdassa mainittujen

lakien kanssa yhdenmukaiset säännökset maaseutuelinkeinolakiin, porotalouslakiin ja luontaiselinkeinolakiin.

3.3. Päätösten maksullisuus

Erityislakeihin esitetään sisällytettäväksi päätösten maksullisuutta koskevat säännökset. Käsittelymaksu perittäisiin aina valituslautakunnan antamista päätöksistä, jollei maksuttomuus perustu ministeriön päätöksen (149/93) 3 §:ään. Sen mukaan käsittelymaksua ei peritä muun muassa luottojen maksuhelpotusta koskevassa asiassa. Tässä yhteydessä käsitellään maksullisuutta vain muutettavien lakien osalta.

3.4. Luottolaitoksen määrittelyminen

Luottolaitoksen määritelmää ehdotetaan muutettavaksi siten, että säännös saatettaisiin ajan tasalle lakiviittauksen osalta, minkä lisäksi maa- ja metsätalousministeriöllä olisi oikeus hyväksyä muitakin yhtiöitä tässä laissa tarkoitetuiksi luottolaitoksiksi.

4. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole huomattavia taloudellisia vaikutuksia. Esitys tulee lisäämään valituslautakunnan päätösten käsittelymaksujen osuutta nyt muutettavaksi esitettyjen lakien osalta jonkin verran. Lainalaisuuksien valitusoikeus saattaa merkitä arviolta 200 valituksen käsitellyä vuosittain valituslautakunnassa. Toisaalta korkeimmassa hallinto-oikeudessa valitusasioiden määrä samanaikaisesti jonkin verran vähenee.

Muut ehdotetut muutokset ovat luonteeltaan lähinnä teknisiä, eikä niillä ole organisaatio- tai henkilöstövaikutuksia.

5. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä virkatyönä. Esitystä valmisteltaessa on kuultu keskeisiä keskusrahallaitoksia sekä Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto ry:tä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Maaseutuelinkeinolaki

4 §. Nykyistä 1 momentin 7 ja 8 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että luottolaitokseksi katsottaisiin edelleen osuuspankit, säästöpankit, liikepankit sekä niiden konserniin kuuluvat yhteisöt. Kiinnitysluottopankki ehdotetaan poistettavaksi luettelosta. Maa- ja metsätalousministeriö voisi lisäksi päättää, että muukin luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/93) mukainen luottolaitos voitaisiin katsoa maaseutuelinkeinolaissa tarkoitetuksi luottolaitokseksi. Edelleen maa- ja metsätalousministeriö voisi päättää, että luottolaitokseksi voitaisiin katsoa myös muu näihin rinnastettava osakeyhtiö. Tarkastelun painopiste on tällöin yhtiön maaseutuelinkeinolain nojalla lainoitettun toiminnan suhteessa sen muuhun toimintaan.

29 §. Nykyisen käytännön mukaan maa- ja metsätalousministeriö on antanut määräykset lainoja koskevien lykkäyshakemusten tarkastamisesta keskusrahalaistoksissa. Määräyksiä itse lainahakemusten tarkastamisesta keskusrahalaistoksissa ei ole enää muutamaan vuoteen annettu, vaan lainan myöntäminen tapahtuu lähinnä maaseutuelinkeinopiirin luottolaitoksille antamien lausuntojen perusteella maa- ja metsätalousministeriön tarkemmin määräämin tavoin. Uudessa 4 momentissa on säännös maa- ja metsätalousministeriön mahdollisuudesta antaa tarkempia määräyksiä lykkäyshakemusten tarkastamisesta.

31 §. Pykälän 2 momentista ehdotetaan poistettavaksi lainahakemusten tarkastamista koskeva säännös. Myöskään lainan myöntämisen edellytyksiä koskevaa ratkaisua ei ole tarkoituksenmukaista saattaa maa- ja metsätalousministeriölle, koska lain 51 b §:ään ehdotetaan lainalausuntoja koskevat muutoksenhakusäännökset.

Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan otettavaksi säännös niin sanotun lopullisen lainalausunnon lähettämisestä hakijalle. Lausunto voitaisiin lähettää tavallisena postilähetyksenä. Koska valitusoikeutta ei ole, nykykäytännön mukaan lainalausuntoa ei lähetetä hakijalle yleensä, vaan ainoastaan luottolaitokselle.

Nykyiset 3 ja 4 momentti siirtyisivät 4 ja 5 momenteiksi.

42 §. Maaseutuelinkeinopiirin vahvistamaan

käyttösuunnitelmaan olisi nykyiseen tapaan mahdollista hakea muutosta, jos ennen vahvistamista käyttösuunnitelmaa vastaan on tehty muistutus tai maaseutuelinkeinopiiri on vahvistamassa muuttanut julkistettua tai muutoin tiedoksi annettua käyttösuunnitelmaehdotusta. Maaseutuelinkeinopiirin päätökseen haetaan muutosta maaseutuelinkeinon valituslautakunnalta. Sen päätöksestä ei edelleenkään tulisi olla mahdollista hakea valittamalla muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Alemmanasteisen muistutusmahdollisuuden ja valituslautakunnan muuttamisen itsenäiseksi lainkäyttöviranomaiseksi huomioon ottaen ei maankäyttöetuuksien harkinnassa muutoksenhakua korkeimpaan hallinto-oikeuteen voida pitää tarpeellisenä.

Nykyisin pykälässä on säännelty myös valituskielto, joka koskee maa- ja metsätalousministeriön lain 41 §:n 3 momentin (805/93) nojalla antamaa päätöstä omaisuuden käyttämisestä muihin kuin kyseisen lain mukaisiin tarkoituksiin. Kyseisestä maa- ja metsätalousministeriön päätöksestä olisi mahdollista hakea muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta siinä järjestyksessä kuin muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) säädetään.

49 §. Pykälään ehdotetaan otettavaksi säännös siitä, että avustus voidaan periä takaisin lainvoimaisen päätöksen nojalla siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetussa laissa (367/61) säädetään. Luottojen takaisinperimisen osalta on vastaava säännös lain 50 §:ssä.

51 a §. Pykälässä säädetään, miten maaseutuelinkeinolain nojalla annettuihin päätöksiin haetaan muutosta, mikäli kysymys ei ole lainalausunnosta tai käyttösuunnitelmasta.

Maaseutuelinkeinopiirin antamaan päätökseen saa hakea muutosta maaseutuelinkeinon valituslautakunnalta. Valituskirjelmä tulisi voida toimittaa myös päätöksen antaneelle piirille, joka lähettää valituskirjelmän sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituslautakunnalle.

Pykälän 3 momentin mukaan valituslautakunnan päätöksestä olisi aina mahdollista valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen tukien takaisinperimistä ja lakkauttamista, lainojen ja valtion myyntihintasaamisten irtisanomista sekä vapaaehtoisen velkajärjestelyn raukeamista eli yleensä asianomaisten saamiin oikeuksiin

puuttumista koskevista asioissa. Avustusten ja vapaaehtoisten velkajärjestelyjen hakemuksia koskeviin ratkaisuihin sen sijaan olisi mahdollista hakea muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Huomattava osa valituslautakunnan käsittelemistä maaseutuelinkeinolain mukaisista valituksista vuonna 1993 on koskenut myönnettäviä avustuksia. Muihin valituslautakunnan puheena olevassa pykälässä tarkoitettuihin ratkaisuihin, joita ovat olleet vuonna 1993 lähinnä luottojen maksuhelpotukset, ei saisi hakea muutosta.

Kun otetaan huomioon korkeimman hallinto-oikeuden käsittelemien tapausten määrä sekä maaseutuelinkeinolain mukaisten valitusasioiden luonne ja valituslautakunnan kehittäminen itsenäiseksi lainkäyttöviranomaiseksi, ei rajoittamattoman valitusoikeuden säätäminen korkeimpaan hallinto-oikeuteen ole tarkoituksenmukaista.

51 b §. Lainalausunnoista ei katsota nykyisin olevan valitusoikeutta. Tilannetta on pidettävä oikeusturvan kannalta epätydyttävänä. Tämän vuoksi ehdotetaan säädettäväksi oikeus hakea muutosta myös lainalausunnoista. Maa- ja metsätalousministeriön 31 §:n nojalla antaman määräyksen mukaan kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen antaa lopullisen lainan myöntämisen edellytyksiä ja sen ehtoja koskevan lausunnon asuntolainoista. Muissa tapauksissa niin sanotun lopullisen lainalausannon antaa maaseutuelinkeinopiiri.

Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen niin sanottuun lopulliseen lainalausuntoon saa hakea muutosta maaseutuelinkeinopiiriltä.

Pykälän 2 momentin mukaan, jos maaseutuelinkeinopiiri antaa niin sanotun lopullisen lainalausannon, lainanhakijan olisi ensin haettava piiriltä oikaisua 30 päivän kuluessa siitä, kun lainanhakija on saanut tiedon lainalausnosta.

Jos maaseutuelinkeinopiiri hyväksyy oikaisuvaatimuksen ja puoltaa lainaa joko hakeuksen mukaisesti tai ainakin ratkaiseviltä osin ensiksi antamaansa lausuntoa edullisemmin, piirin tulisi antaa lainanhakijalle päätös asiassa. Mikäli piiri ei hyväksy oikaisuvaatimusta, tulisi sen siirtää asia oman lausuntonsa ohella maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan käsiteltäväksi.

Maaseutuelinkeinopiirin olisi liitettävä laina-

lausuntoonsa muutoksenhakuosoitus. Asian siirtämisestä valituslautakunnalle ilmoitettaisiin lainanhakijalle.

Maaseutuelinkeinopiirin päätöksestä, joka on annettu kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen päätöksestä tehdyn valituksen taikka oikaisuvaatimuksen perusteella, voitaisiin pykälän 4 momentin mukaan hakea normaaliin tapaan muutosta valituslautakunnalta.

Huomioon ottaen alemmanasteiset oikaisu- ja valitusmahdollisuudet sekä valituslautakunnan aseman kehittämisen ei pykälän 5 momentin mukaan valituslautakunnan päätökseen tulisi voida lainalausuntoasioissa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

51 c §. Pykälässä esitetään säädettäväksi päätösten maksullisuudesta. Säännöksen mukaan valituslautakunnan päätökset ovat maksullisia lukuun ottamatta maksuhelpotuksia koskevia päätöksiä. Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan suoritteista perittävistä maksuista annetun maa- ja metsätalousministeriön päätöksen (149/93) 3 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan luottojen maksuhelpotusta koskevista asioista ei peritä käsittelymaksua.

Maaseutuelinkeinopiirien maksuhelpotuksia ja avustusten myöntämistä koskevat päätökset ovat edelleenkin maksuttomia. Piirin niin sanottu lopullinen lainalausunto on maksuton, mutta piirin valituksesta tai oikaisuvaatimuksesta antama päätös on maksullinen.

59 d §. Maaseutuelinkeinolakiin ehdotetaan otettavaksi siirtymäsäännös, koska maaseutuelinkeinolakia aiemmin säädetyssä lainsäädännössä on runsaasti valituskieltoja, jotka on annettu asetustasolla. Luottoajat aikaisemmassa lainsäädännössä ovat siksi pitkiä, että varsinkin luottojen irtisanomis- ja maksuhelpotusasioita sekä avustusta koskevia asioita joudutaan käsittelemään joidenkin lakien osalta vielä vuosia. Tämän vuoksi näiden aikaisemmin säädettyjen lakien nojalla annetuista päätöksistä tulisi olla mahdollisuus valittaa siten, kuin maaseutuelinkeinolain 51 a §:ssä säädetään. Siirtymäsäännös ei kuitenkaan koskisi porotalous-, luontaiselinkeino- tai kolttalakia, joissa on omat muutoksenhakusäännöksensä.

1.2. Porotalouslaki ja luontaiselinkeinolaki

Pykälissä esitetyt muutokset vastaavat niitä muutoksia, jotka on edellä esitetty maaseu-

tuelinkeinolain 42 sekä 51 a—51 c §:n osalta ja koskevat näiden lakien muutoksenhaun järjestämistä.

2. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Esitys edellyttää maaseutuelinkeinoasetuksen ((248/91) 51 §:n 3 momentin (806/93) muuttamista siten, että siinä on viittaus lain 29 §:n 4 momenttiin eikä 31 §:n 2 momenttiin.

Porotalousasetuksen ja luontaiselinkeinoasetuksen valituskieltoja koskevat säännökset tulisivat kumottaviksi.

Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö antaisi

päätöksen maaseutuelinkeinolain 4 §:n 1 momentissa tarkoitetuista luottolaitoksista.

3. Voimaantulo

Lakien olisi tultava voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

maaseutuelinkeinolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 28 päivänä joulukuuta 1990 annetun maaseutuelinkeinolain (1295/90) 4 §:n 1 momentin 7 ja 8 kohta, 31 §:n 2 momentti ja 42 §:n 2 momentti, sellaisena kuin näistä on 4 §:n 1 momentin 7 ja 8 kohta ja 31 §:n 2 momentti muutettuna 10 päivänä syyskuuta 1993 annetussa laissa (805/93), sekä

lisätään 29 §:ään siitä 10 päivänä syyskuuta 1993 (805/93) kumotun 4 momentin tilalle uusi 4 momentti, 31 §:ään uusi 3 momentti, joilloin nykyinen 3 ja 4 momentti siirtyvät 4 ja 5 momentiksi, 49 §:ään uusi 4 momentti sekä uusi 51 a, 51 b, 51 c ja 59 d § seuraavasti:

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

7) luottolaitoksella osuuspankkeja, säästöpankkeja ja liikepankkeja sekä niiden konserniin kuuluvia yhteisöjä ja Suomen Hypoteekkiyhdistystä sekä maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä tarkemmin määrättävää luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/93) mukaista luottolaitosta tai muuta osakeyhtiötä, jonka toiminta voidaan rinnastaa edellä mainittuihin luottolaitoksiin;

8) keskusrahallaitoksella maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä tarkemmin määrättävää luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaista talletuspankkia tai muuta luottolaitosta tai niiden osaa taikka niiden konserniin kuuluvaa yhtiötä; sekä

29 §

Lainoitusta koskevia yleisiä säännöksiä

Maa- ja metsätalousministeriö voi antaa lakia ja asetusta tarkempia määräyksiä lykkäyksen myöntämisestä. Lainan lykkäystä koskeva hakemus on maa- ja metsätalousministeriön määräämissä tapauksissa ennen sen ratkaisemista tarkastettava maa- ja metsätalousministeriön määräämällä tavalla.

31 §

Lainapäätös

Maa- ja metsätalousministeriö antaa tarkemmat määräykset siitä, miten laina hyväksytään myönnettäväksi maaseutuelinkeinopiirin tai kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen lausunnon perusteella.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu lausunto, joka sisältää lainan myöntämisen edellytyksiä koskevan ratkaisun, saadaan toimittaa lainanhakijalle tiedoksi postitse. Tiedoksisaannin katsotaan tällöin tapahtuneen, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on lainanhakijan ilmoittamalla osoitteella varustettuna jätetty postin kuljetettavaksi.

42 §

Tiedoksianto ja muutoksenhaku käyttösuunnitelman vahvistamista koskevassa asiassa

Asianosainen saa hakea muutosta maaseutuelinkeinopiiriin 41 §:n 3 momentin nojalla tekemään päätökseen valittamalla maaseutuelinkeinon valituslautakuntaan, jos käyttösuunnitelmaa vastaan on ennen sen vahvistamista tehty muistutus tai maaseutuelinkeinopiiri on käyttösuunnitelman vahvistaessaan muuttanut julkistettua tai muutoin tiedoksi annettua käyttösuunnitelmaehdotusta. Maaseutuelinkeinon valituslautakunnan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

49 §

Avustuksen takaisinperiminen

Takaisin perittävät 1 ja 2 momentissa tarkoitettut avustumäärät saadaan lainvoimaisen päätöksen nojalla periä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoimin annetussa laissa (367/61) säädetään.

51 a §

Muutoksenhaku

Maaseutuelinkeinopiiriin tämän lain nojalla tekemään päätökseen muista kuin 31 §:ssä ja 42 §:n 2 momentissa tarkoitetuista ratkaisuista saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinon valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa siitä, kun valittaja on saanut tiedon päätöksestä.

Valituskirjelmä voidaan edellä 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa sekä valitettaessa tämän lain 42 §:n 2 momentin nojalla maaseutuelinkeinopiiriin päätöksestä toimittaa myös

sille viranomaiselle, jonka päätökseen muutosta haetaan. Sanotun viranomaisen on lähetettävä valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta maaseutuelinkeinon valituslautakunnalle.

Edellä tarkoitettun valituslautakunnan antamaan päätökseen asiassa, joka koskee tuen takaisinperimistä tai lakkauttamista, lainan tai myyntihintasaamisen irtisanomista taikka vapaaehtoisen velkajärjestelyn raukeamista, saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siinä järjestyksessä kuin muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) säädetään. Muutoin saa valituslautakunnan tässä pykälässä tarkoitettussa asiassa antamaan päätökseen hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos kysymys on avustuksen tai vapaaehtoisen velkajärjestelyn hakua koskevasta asiasta ja jos korkein hallinto-oikeus myöntää valituslupan. Lupa voidaan myöntää, jos:

1) lain soveltamisen kannalta muissa samantapaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhteneväisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;

2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai

3) valituslupan myöntämiseen on muu painava syy.

Maa- ja metsätalousministeriön tämän lain nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siinä järjestyksessä kuin muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) säädetään.

51 b §

Muutoksenhaku lainaratkaisuissa

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen lausuntoon, joka sisältää lainan myöntämisen edellytyksiä ja ehtoja koskevan ratkaisun, lainanhakija saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinopiiriin 30 päivän kuluessa siitä, kun lainanhakija on saanut tiedon lainalausunnosta. Valituskirjelmä voidaan toimittaa myös lausunnon antaneelle kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, jonka on lähetettävä valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta maaseutuelinkeinopiirille.

Maaseutuelinkeinopiiriin lausuntoon, joka sisältää lainan myöntämisen edellytyksiä ja eh-

toja koskevan ratkaisun, lainanhakija saa hakea muutosta kirjallisella muutosvaatimuksella, joka on toimitettava lausunnon antaneelle maaseutuelinkeinopiirille 30 päivän kuluessa siitä, kun lainanhakija on saanut tiedon lainalausunnosta. Lausuntoon, johon muutosta saa hakea, on liitettävä muutoksenhakuosoitus.

Edellä 2 momentissa tarkoitetun muutosvaatimuksen johdosta maaseutuelinkeinopiiriin on ratkaistava, voiko se alkuperäistä lausuntoaan oikaisemalla puoltaa lainaa tai puoltaa sitä ratkaisevilta osin hakijalle edullisemmin. Jos maaseutuelinkeinopiiri katsoo tämän perusteluksi, tulee sen antaa asiassa päätös. Muutoin maaseutuelinkeinopiiriin tulee siirtää asia maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalle valituksena käsiteltäväksi. Asiakirjojen ohien maaseutuelinkeinopiiriin on liitettävä lausuntonsa valituksesta.

Maaseutuelinkeinopiiriin edellä 1 momentin sekä 3 momentin nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan siten kuin edellä 51 a §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan päätökseen tässä pykälässä tarkoitetussa asiassa ei saa hakea muutosta valittamalla.

51 c §

Käsittelymaksun periminen

Tämän lain nojalla annetuista päätöksistä peritään maksu siten, kuin maksujen perimisestä erikseen säädetään ja määrätään. Maaseutuelinkeinopiiriin luottojen maksuhelpotuksia sekä avustuksen myöntämisistä koskevat päätök-

set ovat kuitenkin maksuttomia. Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen ja, sikäli kuin kysymys ei ole mainitun viranomaisen antamasta päätöksestä tehdystä valituksesta tai maaseutuelinkeinopiiriin muutoksenhakuvaatimukseen antamasta päätöksestä, maaseutuelinkeinopiiriin antama lainalausunto on maksuton. Mitä edellä on sanottu maksuhelpotuksista, koskee myös maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaa.

59 d §

Muutoksenhaku aikaisemman lainsäädännön nojalla tehdyistä ratkaisuksista

Tämän lain voimaan tultua maaseutuelinkeinopiiriin, maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan ja maa- ja metsätalousministeriön antamiin päätöksiin maatilalain (188/77), maankäyttölain (353/58), maankäyttölainoista annetun lain (354/58) ja muun aikaisemman asetuslainsäädännön sekä kolttien asuttamisesta annetun lain (273/55), kolttien maanjärjestelylain (593/69), porotilalain (590/69), eräiden maatalousluottojen vakauttamisesta annetun lain (79/79), eräiden maatilatalouden luottojen vakauttamisesta annettujen lakien (398/81 ja 511/85) ja maaseudun pienimuotoisen elinkeinotoiminnan edistämisestä annetun lain (1031/86) sekä maataloustuotevarastojen korotuslainoista annetun lain (19/77) mukaisissa asioissa haetaan muutosta siten kuin 51 a §:ssä on säädetty sen estämättä, mitä muutoksenhausta on aikaisemmin säädetty.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1994.

2.

Laki

porotalouslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 9 päivänä helmikuuta 1990 annetun porotalouslain (161/90) 15 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on muutettuna 28 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1298/90), sekä lisätään lakiin uusi 35 a, 35 b ja 35 c § seuraavasti:

15 §

Käyttösuunnitelman vahvistaminen

Asianosainen saa hakea muutosta maaseutuelinkeinopiiriin 1 momentin nojalla tekemään

päätökseen valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan, jos käyttösuunnitelmaa vastaan on ennen sen vahvistamista tehty muistutus tai maaseutuelinkeinopiiri on käyttösuunnitelman vahvistaessaan muuttanut julkistettua

tai muutoin tiedoksi annettua käyttösuunnitelmaehdotusta. Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

35 a §

Muutoksenhaku

Maaseutuelinkeinopiirin tämän lain nojalla tekemään päätökseen muista kuin maaseutuelinkeinolain 31 §:n 2 momenttia soveltaen antamista ratkaisuista tai tämän lain 15 §:n 1 momentin nojalla antamista päätöksistä saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa siitä, kun valittaja on saanut tiedon päätöksestä.

Valituskirjelmä voidaan edellä 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa sekä valitettaessa tämän lain 15 §:n 5 momentin nojalla maaseutuelinkeinopiirin päätöksestä toimittaa myös sille viranomaiselle, jonka päätökseen muutosta haetaan. Sanotun viranomaisen on lähetettävä valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun valituslautakunnan 31 ja 32 §:ssä mainitussa asiassa antamaan päätökseen sekä maa- ja metsätalousministeriön tämän lain nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siinä järjestyksessä kuin muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) säädetään. Vastaavasti saa valituslautakunnan päätökseen hakea muutosta valittamalla asiassa, joka koskee avustuksen takaisinperimistä tai lakkauttamista, lainan tai myyntihintasääntelyn irtisanomista taikka vapaaehtoisen velkajärjestelyn raukeamista. Muutoin saa valituslautakunnan tässä pykälässä tarkoitettussa asiassa antamaan päätökseen hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos kysymys on avustuksen tai vapaaehtoisen velkajärjestelyn hakua koskevasta asiasta ja jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Lupa voidaan myöntää, jos:

1) lain soveltamisen kannalta muissa samantyyppisissä tapauksissa tai oikeuskäytännön yhteneväisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;

2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai

3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

35 b §

Muutoksenhaku lainaratkaisuihin

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen lausuntoon, joka sisältää lainan myöntämisen edellytyksiä ja ehtoja koskevan ratkaisun, lainanhakija saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinopiiriin 30 päivän kuluessa siitä, kun lainanhakija on saanut tiedon lainalausunnosta. Valituskirjelmä voidaan toimittaa myös lausunnon antaneelle kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, jonka on lähetettävä valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta maaseutuelinkeinopiirille.

Maaseutuelinkeinopiirin lausuntoon, joka sisältää lainan myöntämisen edellytyksiä ja ehtoja koskevan ratkaisun, lainanhakija saa hakea muutosta kirjallisella muutוסvaatimuksella, joka on toimitettava lausunnon antaneelle maaseutuelinkeinopiirille 30 päivän kuluessa siitä, kun lainanhakija on saanut tiedon lainalausunnosta. Lausuntoon, johon muutosta saa hakea, on liitettävä muutoksenhakuosoitus.

Edellä 2 momentissa tarkoitettun muutוסvaatimuksen johdosta maaseutuelinkeinopiirin on ratkaistava, voiko se alkuperäistä lausuntoaan oikaisemalla puoltaa lainaa tai puoltaa sitä ratkaisevilta osin hakijalle edullisemmin. Jos maaseutuelinkeinopiiri katsoo tämän perusteluksi, tulee sen antaa asiassa päätös. Muutoin maaseutuelinkeinopiiriin tulee siirtää asia maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalle valitukseksi käsiteltäväksi. Asiakirjojen ohien maaseutuelinkeinopiiriin on liitettävä lausuntonsa valituksesta.

Maaseutuelinkeinopiiriin edellä 1 momentin sekä 3 momentin nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan siten kuin edellä 35 a §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan päätökseen tässä pykälässä tarkoitettussa asiassa ei saa hakea muutosta valittamalla.

35 c §

Käsittelymaksun periminen

Tämän lain nojalla annetuista päätöksistä peritään maksu siten, kuin maksujen perimisestä erikseen säädetään ja määrätään. Maaseu-

tuelinkeinopiirin luottojen maksuhelpotuksia sekä avustuksen myöntämisiä koskevat päätökset ovat kuitenkin maksuttomia. Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen ja, sikäli kuin kysymys ei ole mainitun viranomaisen antamasta päätöksestä tehdystä valituksesta tai maaseutuelinkeinopiirin muutoksenhakuvaatimukseen

antamasta päätöksestä, maaseutuelinkeinopiirin antama lainalausunto on maksuton. Mitä edellä on sanottu maksuhelpotuksista, koskee myös maaseutuelinkeinujen valituslautakuntaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 1994.

3.

Laki

luontaiselinkeinolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 24 päivänä elokuuta 1984 annetun luontaiselinkeinolain (610/84) 22 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on muutettuna 28 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1296/90), sekä lisätään lakiin uusi 42 a, 42 b ja 42 c § seuraavasti:

22 §

Käyttösuunnitelman vahvistaminen

Asianosainen saa hakea muutosta maaseutuelinkeinopiiriin 1 momentin nojalla tekemään päätökseen valittamalla maaseutuelinkeinon valituslautakuntaan, jos käyttösuunnitelmaa vastaan on ennen sen vahvistamista tehty muistutus tai maaseutuelinkeinopiiri on käyttösuunnitelman vahvistaessaan muuttanut julkistettua tai muutoin tiedoksi annettua käyttösuunnitelmaehdotusta. Maaseutuelinkeinon valituslautakunnan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

42 a §

Muutoksenhaku

Maaseutuelinkeinopiiriin tämän lain nojalla tekemään päätökseen muista kuin maaseutuelinkeinolain 31 §:n 2 momenttia soveltaen antamiin ratkaisuihin tai tämän lain 22 §:n 1 momentin nojalla antamiin päätöksiin saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinon valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa siitä, kun valittaja on saanut tiedon päätöksestä.

Valituskirjelmä voidaan edellä 1 momentissa tarkoitetussa tapauksessa sekä valitettaessa tämän lain 22 §:n 5 momentin nojalla maaseutuelinkeinopiiriin päätöksestä toimittaa myös sille viranomaiselle, jonka päätökseen muutosta haetaan. Sanotun viranomaisen on lähetettävä

valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta maaseutuelinkeinon valituslautakunnalle.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun valituslautakunnan 38 ja 39 §:ssä mainitussa asiassa antamaan päätökseen sekä maa- ja metsätalousministeriön tämän lain nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siinä järjestyksessä kuin muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) säädetään. Vastaavasti saa valituslautakunnan päätökseen hakea muutosta valittamalla asiassa, joka koskee avustuksen takaisinperimistä tai lakkauttamista, lainan tai myyntihintasaamisen irtisanomista taikka vapaaehtoisen velkajärjestelyn raukeamista. Muutoin saa valituslautakunnan tässä pykälässä tarkoitetussa asiassa antamaan päätökseen hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos kysymys on avustuksen tai vapaaehtoisen velkajärjestelyn hakua koskevasta asiasta ja jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Lupa voidaan myöntää, jos:

1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhteneväisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;

2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai

3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

42 b §

Muutoksenhaku lainaratkaisuisissa

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen lausuntoon, joka sisältää lainan myöntämisen edellytyksiä ja ehtoja koskevan ratkaisun, lainanhakija saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinopiiriin 30 päivän kuluessa siitä, kun lainanhakija on saanut tiedon lainalausunnosta. Valituskirjelmä voidaan toimittaa myös lausunnon antaneelle kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, jonka on lähetettävä valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta maaseutuelinkeinopiirille.

Maaseutuelinkeinopiiriin lausuntoon, joka sisältää lainan myöntämisen edellytyksiä ja ehtoja koskevan ratkaisun, lainanhakija saa hakea muutosta kirjallisella muutosvaatimuksella, joka on toimitettava lausunnon antaneelle maaseutuelinkeinopiirille 30 päivän kuluessa siitä, kun lainanhakija on saanut tiedon lainalausunnosta. Lausuntoon, johon muutosta saa hakea, on liitettävä muutoksenhakuosoitus.

Edellä 2 momentissa tarkoitetun muutosvaatimuksen johdosta maaseutuelinkeinopiiriin on ratkaistava, voiko se alkuperäistä lausuntoaan oikaisemalla puoltaa lainaa tai puoltaa sitä ratkaisevilta osin hakijalle edullisemmin. Jos maaseutuelinkeinopiiri katsoo tämän perusteluksi, tulee sen antaa asiassa päätös. Muutoin maaseutuelinkeinopiiriin tulee siirtää asia maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalle valituk-

sena käsiteltäväksi. Asiakirjojen ohien maaseutuelinkeinopiiriin on liitettävä lausuntonsa valituksesta.

Maaseutuelinkeinopiiriin edellä 1 momentin sekä 3 momentin nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan siten kuin edellä 35 a §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan päätökseen tässä pykälässä tarkoitettussa asiassa ei saa hakea muutosta valittamalla.

42 c §

Käsittelymaksun periminen

Tämän lain nojalla annetuista päätöksistä peritään maksu siten, kuin maksujen perimisestä erikseen säädetään ja määrätään. Maaseutuelinkeinopiiriin luottojen maksuhelpotuksia sekä avustuksen myöntämisiä koskevat päätökset ovat kuitenkin maksuttomia. Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen ja, sikäli kuin kysymys ei ole mainitun viranomaisen antamasta päätöksestä tehdystä valituksesta tai maaseutuelinkeinopiiriin muutoksenhakuvaatimukseen antamasta päätöksestä, maaseutuelinkeinopiiriin antama lainalausunto on maksuton. Mitä edellä on sanottu maksuhelpotuksista, koskee myös maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 1994.

Helsingissä 28 päivänä marraskuuta 1994

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Maa- ja metsätalousministeri *Mikko Pesälä*

1.

Laki**maaseutuelinkeinolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 28 päivänä joulukuuta 1990 annetun maaseutuelinkeinolain (1295/90) 4 §:n 1 momentin 7 ja 8 kohta, 31 §:n 2 momentti ja 42 §:n 2 momentti, sellaisena kuin näistä on 4 §:n 1 momentin 7 ja 8 kohta ja 31 §:n 2 momentti muutettuna 10 päivänä syyskuuta 1993 annetussa laissa (805/93), sekä

lisätään 29 §:ään siitä 10 päivänä syyskuuta 1993 (805/93) kumotun 4 momentin tilalle uusi 4 momentti, 31 §:ään uusi 3 momentti, joilloin nykyinen 3 ja 4 momentti siirtyvät 4 ja 5 momentiksi, 49 §:ään uusi 4 momentti sekä uusi 51 a, 51 b, 51 c ja 59 d § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

7) luottolaitoksella osuuspankkeja, säästöpankkeja ja liikepankkeja sekä niiden konserniin kuuluvia yhteisöjä *samoin kuin kiinnitys-luottopankkeja, luotto-osakeyhtiöitä* ja Suomen Hypoteekkiyhdistystä;

8) keskusrahallaitoksella maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä tarkemmin määrittävää talletuspankkia tai rahoitustoimintalain (1544/91) mukaista luottolaitosta tai niiden osaa taikka niiden konserniin kuuluvaa yhtiötä; sekä

7) luottolaitoksella osuuspankkeja, säästöpankkeja ja liikepankkeja sekä niiden konserniin kuuluvia yhteisöjä ja Suomen Hypoteekkiyhdistystä *sekä maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä tarkemmin määrittävää luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/93) mukaista luottolaitosta tai muuta osakeyhtiötä, jonka toiminta voidaan rinnastaa edellä mainittuihin luottolaitoksiin;*

8) keskusrahallaitoksella maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä tarkemmin määrittävää *luottolaitostoiminnasta annetun lain mukais-* ta talletuspankkia tai *muuta* luottolaitosta tai niiden osaa taikka niiden konserniin kuuluvaa yhtiötä; sekä

29

Lainoitusta koskevia yleisiä säännöksiä

Maa- ja metsätalousministeriö voi antaa lakia ja asetusta tarkempia määräyksiä lykkäyksen myöntämisestä. Lainan lykkäystä koskeva hakemus on maa- ja metsätalousministeriön määräämissä tapauksissa ennen sen ratkaisemista tarkastettava maa- ja metsätalousministeriön määräämällä tavalla.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

31 §

Lainapäätös

Maa- ja metsätalousministeriö antaa tarkemmat määräykset siitä, miten laina hyväksytään myönnettäväksi maaseutuelinkeinopiirin tai kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen lausunnon perusteella. *Maa- ja metsätalousministeriö voi määrätä, että ennen lainan myöntämistä lainahakemus on tarkastettava maa- ja metsätalousministeriön määräämällä tavalla tai että lainan myöntämisen edellytyksiä koskeva asia on saatettava maa- ja metsätalousministeriön ratkaistavaksi.*

Maa- ja metsätalousministeriö antaa tarkemmat määräykset siitä, miten laina hyväksytään myönnettäväksi maaseutuelinkeinopiirin tai kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen lausunnon perusteella.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu lausunto, joka sisältää lainan myöntämisen edellytyksiä koskevan ratkaisun, saadaan toimittaa lainanhakijalle tiedoksi postitse. Tiedoksisaannin katsotaan tällöin tapahtuneen, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on lainanhakijan ilmoittamalla osoitteella varustettuna jätetty postin kuljetettavaksi.

42 §

Tiedoksianto ja muutoksenhaku käyttösuunnitelman vahvistamista koskevassa asiassa

Asianosainen saa hakea muutosta maaseutupiirin 41 §:n 3 momentin nojalla tekemään päätökseen valittamalla maatilahallitukseen, jos käyttösuunnitelmaa vastaan on ennen sen vahvistamista tehty muistutus tai maaseutupiiri on käyttösuunnitelman vahvistaessaan muuttanut julkistettua tai muutoin tiedoksi annettua käyttösuunnitelmaehdotusta. *Muutoin maaseutupiirin tai maatilahallituksen 41 §:n 3 momentin nojalla tekemään päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Valittaa ei myöskään saa maaseutupiirin päätöksestä tehdyn valituksen johdosta annetusta maatilahallituksen päätöksestä.*

Asianosainen saa hakea muutosta *maaseutuelinkeinopiirin* 41 §:n 3 momentin nojalla tekemään päätökseen valittamalla *maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan*, jos käyttösuunnitelmaa vastaan on ennen sen vahvistamista tehty muistutus tai *maaseutuelinkeinopiiri* on käyttösuunnitelman vahvistaessaan muuttanut julkistettua tai muutoin tiedoksi annettua käyttösuunnitelmaehdotusta. *Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.*

49 §

Avustuksen takaisinperiminen

Takaisin perittävät 1 ja 2 momentissa tarkoitettavat avustukset määrät saadaan lainvoimaisen pää-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

töksen nojalla periä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetussa laissa (367/61) säädetään.

51 a §

Muutoksenhaku

Maaseutuelinkeinopiirin tämän lain nojalla tekemään päätökseen muista kuin 31 §:ssä ja 42 §:n 2 momentissa tarkoitetuista ratkaisuksista saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa siitä, kun valittaja on saanut tiedon päätöksestä.

Valituskirjelmä voidaan edellä 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa sekä valitettaessa tämän lain 42 §:n 2 momentin nojalla maaseutuelinkeinopiirin päätöksestä toimittaa myös sille viranomaiselle, jonka päätökseen muutosta haetaan. Sanotun viranomaisen on lähetettävä valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalle.

Edellä tarkoitetun valituslautakunnan antamaan päätökseen asiassa, joka koskee tuen takaisinperimistä tai lakkauttamista, lainan tai myyntihintasaamisen irtisanomista taikka vapaaehtoisen velkajärjestelyn raukeamista, saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siinä järjestyksessä kuin muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) säädetään. Muutoin saa valituslautakunnan tässä pykälässä tarkoitettussa asiassa antamaan päätökseen hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos kysymys on avustuksen tai vapaaehtoisen velkajärjestelyn hakua koskevasta asiasta ja jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Lupa voidaan myöntää, jos:

1) lain soveltamisen kannalta muissa samantyyppisissä tapauksissa tai oikeuskäytännön yhteneväisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;

2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai

3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Maa- ja metsätalousministeriön tämän lain nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siinä järjestyksessä kuin muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) säädetään.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

51 b §

Muutoksenhaku lainaratkaisuisissa

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen lausuntoon, joka sisältää lainan myöntämisen edellytyksiä ja ehtoja koskevan ratkaisun, lainanhakija saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinopiiriin 30 päivän kuluessa siitä, kun lainanhakija on saanut tiedon lainalausunnosta. Valituskirjelmä voidaan toimittaa myös lausunnon antaneelle kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, jonka on lähetettävä valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta maaseutuelinkeinopiirille.

Maaseutuelinkeinopiirin lausuntoon, joka sisältää lainan myöntämisen edellytyksiä ja ehtoja koskevan ratkaisun, lainanhakija saa hakea muutosta kirjallisella muutosvaatimuksella, joka on toimitettava lausunnon antaneelle maaseutuelinkeinopiirille 30 päivän kuluessa siitä, kun lainanhakija on saanut tiedon lainalausunnosta. Lausuntoon, johon muutosta saa hakea, on liitettävä muutoksenhakuosoitus.

Edellä 2 momentissa tarkoitetun muutosvaatimuksen johdosta maaseutuelinkeinopiirin on ratkaistava, voiko se alkuperäistä lausuntoaan oikeaisemalla puoltaa lainaa tai puoltaa sitä ratkaisevilta osin hakijalle edullisemmin. Jos maaseutuelinkeinopiiri katsoo tämän perustelluksi, tulee sen antaa asiassa päätös. Muutoin maaseutuelinkeinopiirin tulee siirtää asia maaseutuelinkeinoiden valituslautakunnalle valituksena käsiteltäväksi. Asiakirjojen oheen maaseutuelinkeinopiirin on liitettävä lausuntonsa valituksesta.

Maaseutuelinkeinopiirin edellä 1 momentin sekä 3 momentin nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinoiden valituslautakuntaan siten kuin edellä 51 a §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

Maaseutuelinkeinoiden valituslautakunnan päätökseen tässä pykälässä tarkoitettussa asiassa ei saa hakea muutosta valittamalla.

51 c §

Käsittelymaksun periminen

Tämän lain nojalla annetuista päätöksistä peritään maksu siten, kuin maksujen perimisestä erikseen säädetään ja määrätään. Maaseutuelinkeinopiirin luottojen maksuhelpotuksia sekä avustuksen myöntämisiä koskevat päätökset ovat kuitenkin maksuttomia. Kunnan maaseutuelin-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

keinoviranomaisen ja, sikäli kuin kysymys ei ole mainitun viranomaisen antamasta päätöksestä tehdystä valituksesta tai maaseutuelinkeinopiirin muutoksenhakuvaatimukseen antamasta päätöksestä, maaseutuelinkeinopiirin antama lainalausunto on maksuton. Mitä edellä on sanottu maksuhelpotuksista, koskee myös maaseutuelinkeinon valituslautakuntaa.

59 d §

Muutoksenhaku aikaisemman lainsäädännön nojalla tehdyistä ratkaisuksista

Tämän lain voimaan tultua maaseutuelinkeinopiirin, maaseutuelinkeinon valituslautakunnan ja maa- ja metsätalousministeriön antamiin päätöksiin maatilalain (188/77), maankäyttölain (353/58), maankäyttölainoista annetun lain (354/58) ja muun aikaisemman asutuslainsäädännön sekä kolttien asuttamisesta annetun lain (273/55), kolttien maanjärjestelylain (593/69), porotilalain (590/69), eräiden maatalousluottojen vakauttamisesta annetun lain (79/79), eräiden maatilatalouden luottojen vakauttamisesta annettujen lakien (398/81 ja 511/85) ja maaseudun pienimuotoisen elinkeinotoiminnan edistämisestä annetun lain (1031/86) sekä maataloustuotevarastojen korkotukilainoista annetun lain (19/77) mukaisissa asioissa haetaan muutosta siten kuin 51 a §:ssä on säädetty sen estämättä, mitä muutoksenhausta on aikaisemmin säädetty.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 1994.*

2.

Laki**porotalouslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 9 päivänä helmikuuta 1990 annetun porotalouslain (161/90) 15 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on muutettuna 28 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1298/90), sekä *lisätään* lakiin uusi 35 a, 35 b ja 35 c § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

15 §

Käyttösuunnitelman vahvistaminen

Asianosainen saa hakea muutosta *maaseutupiirin tämän pykälän* nojalla tekemään päätökseen valittamalla *maatilahallitukseen*, jos käyttösuunnitelmaa vastaan on ennen sen vahvistamista tehty muistutus tai *maaseutupiiri* on käyttösuunnitelman vahvistaessaan muuttanut julkistettua tai muutoin tiedoksi annettua käyttösuunnitelmaehdotusta. *Muutoin maaseutupiirin tai maatilahallituksen tämän pykälän nojalla* tekemään päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Valittaa ei myöskään saa *maaseutupiirin päätöksestä* tehdyn valituksen johdosta annetusta maatilahallituksen päätöksestä.

Asianosainen saa hakea muutosta *maaseutuelinkeinopiirin 1 momentin* nojalla tekemään päätökseen valittamalla *maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan*, jos käyttösuunnitelmaa vastaan on ennen sen vahvistamista tehty muistutus tai *maaseutuelinkeinopiiri* on käyttösuunnitelman vahvistaessaan muuttanut julkistettua tai muutoin tiedoksi annettua käyttösuunnitelmaehdotusta. *Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan päätökseen* ei saa hakea muutosta valittamalla.

35 a §

Muutoksenhaku

Maaseutuelinkeinopiirin tämän lain nojalla tekemään päätökseen muista kuin maaseutuelinkeinolain 31 §:n 2 momenttia soveltaen antamista ratkaisuksista tai tämän lain 15 §:n 1 momentin nojalla antamista päätöksistä saa hakea muutosta valittamalla *maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan* 30 päivän kuluessa siitä, kun valittaja on saanut tiedon päätöksestä.

Valituskirjelmä voidaan edellä 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa sekä valitettaessa tämän lain 15 §:n 5 momentin nojalla *maaseutuelinkeinopiirin päätöksestä* toimittaa myös sille viranomaiselle, jonka päätökseen muutosta haetaan. Sanotun viranomaisen on lähetettävä valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta *maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalle*.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun valituslautakunnan 31 ja 32 §:ssä mainitussa asiassa antamaan päätökseen sekä maa- ja metsätalousministeriön tämän lain nojalla antamaan päätök-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

seen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siinä järjestyksessä kuin muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) säädetään. Vastaavasti saa valituslautakunnan päätökseen hakea muutosta valittamalla asiassa, joka koskee avustuksen takaisinperimistä tai lakkauttamista, lainan tai myyntihintasaamisen irtisanomista taikka vapaaehtois-
sen velkajärjestelyn raukeamista. Muutoin saa valituslautakunnan tässä pykälässä tarkoitetussa asiassa antamaan päätökseen hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos kysymys on avustuksen tai vapaaehtois-
sen velkajärjestelyn hakua koskevasta asiasta ja jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Lupa voidaan myöntää, jos:

1) lain soveltamisen kannalta muissa samantyyppisissä tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;

2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai

3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

35 b §

Muutoksenhaku lainaratkaisuihin

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen lausuntoon, joka sisältää lainan myöntämisen edellytyksiä ja ehtoja koskevan ratkaisun, lainanhakija saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinopiiriin 30 päivän kuluessa siitä, kun lainanhakija on saanut tiedon lainalausunnosta. Valituskirjelmä voidaan toimittaa myös lausunnon antaneelle kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, jonka on lähetettävä valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta maaseutuelinkeinopiirille.

Maaseutuelinkeinopiirin lausuntoon, joka sisältää lainan myöntämisen edellytyksiä ja ehtoja koskevan ratkaisun, lainanhakija saa hakea muutosta kirjallisella muutosvaatimuksella, joka on toimitettava lausunnon antaneelle maaseutuelinkeinopiirille 30 päivän kuluessa siitä, kun lainanhakija on saanut tiedon lainalausunnosta. Lausuntoon, johon muutosta saa hakea, on liitettävä muutoksenhakuosoitus.

Edellä 2 momentissa tarkoitetun muutosvaatimuksen johdosta maaseutuelinkeinopiirin on ratkaistava, voiko se alkuperäistä lausuntoaan oi-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

kaisemalla puoltaa lainaa tai puoltaa sitä ratkaisevilta osin hakijalle edullisemmin. Jos maaseutuelinkeinopiiri katsoo tämän perustelluksi, tulee sen antaa asiassa päätös. Muutoin maaseutuelinkeinopiirin tulee siirtää asia maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalle valituksena käsiteltäväksi. Asiakirjojen oheen maaseutuelinkeinopiirin on liitettävä lausuntonsa valituksesta.

Maaseutuelinkeinopiirin edellä 1 momentin sekä 3 momentin nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan siten kuin edellä 35 a §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan päätökseen tässä pykälässä tarkoitettussa asiassa ei saa hakea muutosta valittamalla.

35 c §

Käsittelymaksun periminen

Tämän lain nojalla annetuista päätöksistä peritään maksu siten, kuin maksujen perimisestä erikseen säädetään ja määrätään. Maaseutuelinkeinopiirin luottojen maksuhelpotuksia sekä avustuksen myöntämisiä koskevat päätökset ovat kuitenkin maksuttomia. Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen ja, sikäli kuin kysymys ei ole mainitun viranomaisen antamasta päätöksestä tehdystä valituksesta tai maaseutuelinkeinopiirin muutoksenhakuvaatimukseen antamasta päätöksestä, maaseutuelinkeinopiirin antama lainalausunto on maksuton. Mitä edellä on sanottu maksuhelpotuksista, koskee myös maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 1994.

3.

Laki**luontaiselinkeinolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 24 päivänä elokuuta 1984 annetun luontaiselinkeinolain (610/84) 22 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on muutettuna 28 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1296/90), sekä *lisätään* lakiin uusi 42 a, 42 b ja 42 c § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

22 §

Käyttösuunnitelman vahvistaminen

Asianosainen saa hakea muutosta maaseutupiiriin tämän pykälän nojalla tekemään päätökseen valittamalla maatilahallitukseen, jos käyttösuunnitelmaa vastaan on ennen sen vahvistamista tehty muistutus tai maaseutupiiri on käyttösuunnitelman vahvistaessaan muuttanut julkistettua tai muutoin tiedoksi annettua käyttösuunnitelmaehdotusta. *Muutoin maaseutupiiriin tai maatilahallituksen tämän pykälän nojalla tekemään päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Valittaa ei myöskään saa maaseutupiiriin päätöksestä tehdyn valituksen johdosta annetusta maatilahallituksen päätöksestä.*

Asianosainen saa hakea muutosta *maaseutuelinkeinopiiriin 1 momentin nojalla tekemään päätökseen valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan, jos käyttösuunnitelmaa vastaan on ennen sen vahvistamista tehty muistutus tai maaseutuelinkeinopiiri on käyttösuunnitelman vahvistaessaan muuttanut julkistettua tai muutoin tiedoksi annettua käyttösuunnitelmaehdotusta. Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.*

42 a §

Muutoksenhaku

Maaseutuelinkeinopiiriin tämän lain nojalla tekemään päätökseen muista kuin maaseutuelinkeinolain 31 §:n 2 momenttia soveltaen antamiin ratkaisuihin tai tämän lain 22 §:n 1 momentin nojalla antamiin päätöksiin saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa siitä, kun valittaja on saanut tiedon päätöksestä.

Valituskirjelmä voidaan edellä 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa sekä valitettaessa tämän lain 22 §:n 5 momentin nojalla maaseutuelinkeinopiiriin päätöksestä toimittaa myös sille viranomaiselle, jonka päätökseen muutosta haetaan. Sanotun viranomaisen on lähetettävä valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun valituslautakunnan 38 ja 39 §:ssä mainitussa asiassa antamaan päätökseen sekä maa- ja metsätalousministeriön tämän lain nojalla antamaan päätök-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

seen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siinä järjestyksessä kuin muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) säädetään. Vastaavasti saa valituslautakunnan päätöksen hakea muutosta valittamalla asiassa, joka koskee avustuksen takaisinperimistä tai lakkauttamista, lainan tai myyntihintasaamisen irtisanomista taikka vapaaehtois-
sen velkajärjestelyn raukeamista. Muutoin saa valituslautakunnan päätökseen hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos kysymys on avustuksen tai vapaaehtois-
sen velkajärjestelyn hakua koskevasta asiasta ja jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Lupa voidaan myöntää, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhteneväisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

42 b §

Muutoksenhaku lainaratkaisuihin

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen lausuntoon, joka sisältää lainan myöntämisen edellytyksiä ja ehtoja koskevan ratkaisun, lainanhakija saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinopiiriin 30 päivän kuluessa siitä, kun lainanhakija on saanut tiedon lainalausunnosta. Valituskirjelmä voidaan toimittaa myös lausunnon antaneelle kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, jonka on lähetettävä valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta maaseutuelinkeinopiirille.

Maaseutuelinkeinopiirin lausuntoon, joka sisältää lainan myöntämisen edellytyksiä ja ehtoja koskevan ratkaisun, lainanhakija saa hakea muutosta kirjallisella muutosvaatimuksella, joka on toimitettava lausunnon antaneelle maaseutuelinkeinopiirille 30 päivän kuluessa siitä, kun lainanhakija on saanut tiedon lainalausunnosta. Lausuntoon, johon muutosta saa hakea, on liitettävä muutoksenhakuosoitus.

Edellä 2 momentissa tarkoitettun muutosvaatimuksen johdosta maaseutuelinkeinopiirin on ratkaistava, voiko se alkuperäistä lausuntoaan oikaisemalla puoltaa lainaa tai puoltaa sitä rat-

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

kaisevilta osin hakijalle edullisemmin. Jos maaseutuelinkeinopiiri katsoo tämän perustelluksi, tulee sen antaa asiassa päätös. Muutoin maaseutuelinkeinopiirin tulee siirtää asia maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalle valituksena käsiteltäväksi. Asiakirjojen oheen maaseutuelinkeinopiirin on liitettävä lausuntonsa valituksesta.

Maaseutuelinkeinopiirin edellä 1 momentin sekä 3 momentin nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan siten kuin edellä 35 a §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan päätökseen tässä pykälässä tarkoitettussa asiassa ei saa hakea muutosta valittamalla.

42 c §

Käsittelymaksun periminen

Tämän lain nojalla annetuista päätöksistä peritään maksu siten, kuin maksujen perimisestä erikseen säädetään ja määrätään. Maaseutuelinkeinopiirin luottojen maksuhelpotuksia sekä avustuksen myöntämisiä koskevat päätökset ovat kuitenkin maksuttomia. Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen ja, sikäli kuin kysymys ei ole mainitun viranomaisen antamasta päätöksestä tehdystä valituksesta tai maaseutuelinkeinopiirin muutoksenhakuvaatimukseen antamasta päätöksestä, maaseutuelinkeinopiirin antama lainalausunto on maksuton. Mitä edellä on sanottu maksuhelpotuksista, koskee myös maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaa.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 1994.*

Láhka

boazodoallolága rievdadeamis

Riikkabeivviid mearrádusa mielde

rievdaduvvo guovvamanu 9. beaivve 1990 addojuvvon boazodoallolága (161/90) 15 §:a 5 momeanta, dan hámis go dat lea rievdaduvvon juovlamánu 28. beaivve addojuvvon lágas (1298/90), ja *lasihuvvo* láhkii odda 35 a, 35 b ja 35 c § čuovvovaččat:

15 §

Geavahanplána nannen

Áššáiosolaš sáhtá ohat nuppástusa mearrádusii, man dálanguovloaláhusbiire lea dahkan 1 momeanta vuodul, váidimiin dálanguovloaláhusaid váidinlávdegoddái, jos geavahanplána vuostá lea ovdal dan nannema dahkkojuvvon muittuhus dahje jos dálanguovloaláhusbiire lea geavahanplána nannedettiin muhtán almmolažžan dahkkojuvvon dahje muđuid diehtun addojuvvon geavahanplánaevttohusa. Dálanguovloaláhusaid váidinlávdegotti mearrádussii oažžu ohat nuppástusa váidimiin, nugo dán lága 35 a §:a 3 momeanttas mearriduvvo.

35 a §

Nuppástusaohcan

Mearrádussii, man dálanguovloaláhusbiire lea dahkan dán lága vuodul, oažžu ohat nuppástusa váidimiin dálanguovloaláhusaid váidinlávdegoddái 30 beaivvi siste das, go váidi lea ožžon dieđu mearrádusas. Dán meannudanvuogi ii sáhte goittot heivehit čovdumiide, maid dálanguovloaláhusbiire lea addán dálanguovloaláhuslága 31 §:a 2 momeantta (rievd. /94) vuodul iige mearrádusaide, maid dálanguovloaláhusbiire lea addán dán lága 15 §:a 1 momeantta vuodul.

Váidinreivve sáhtá ovdalis 1 momeanttas oaivilduvvon dáhpáhusas doaimmahit maiddá dan eiseváldái, man mearrádussii nuppástus ohccojuvvo. Ná sáhtá meannudit maiddá dalle, go váidá dán lága 15 §:a 5 momeantta vuodul dálanguovloaláhusbiirre mearrádusas. Daddjojuvvon eise-

váldi galgá sáddet váidinreivve ja áššis čoggon áššegirjjiid ja iežas árvalusa váidagis dálanguovloaláhusaid váidinlávdegoddái.

Mearrádussii, man ovdalis 1 momeanttas oaivilduvvon váidinlávdegoddi lea addán 31 § ja 32 §:ain máinnašuvvon áššis, ja mearrádussii, man Eana- ja meahccedoalloministeriija lea addán dán lága vuodul, oažžu ohat nuppástusa váidimiin Alimus hálldahusriektái dan ortnegis go nuppástusaohcamis hálldahusáššiin addojuvvon lágas (154/50) mearriduvvo. Vástideaddji láhkai oažžu váidinlávdegotti mearrádussii ohat nuppástusa váidimen áššis mii guoská doarjjamávssu ruovtto- luotta bearrama dahje heaittiheami, loana dahje vuovdinhaddefidnema luovuscealkima dahje friddjadáhtolaš vealgeordnega heiveheami. Eará mearrádusaide maid váidinlávdegoddi lea dán paragrafas darkkuhuvvon áššis dahkan, oažžu ohat nuppástusa váidimiin Alimus hálldahusriektái ja jos dát miediha váidinlobi. Lohpi sáhtá miedihuvvot, jos:

1) lága heiveheami dáfus lea dehálaš fidnet ášši Alimus hálldahusriektái čoavdinláhkai dahje riektegeavaheami ovttalašvuoda dihte lea buorre doalvut ášši Alimus hálldahusriektái;

2) leat buorit ákkat doalvut ášši Alimus hálldahusriektái čoavdinláhkai áššis dáhpáhuvvan čielga meattáhusa geažil; dahje

3) váidinlobi miediheapmái lea juoga eará mávssolaš sivva.

35 b §

Nuppástusaohcan loatnačovdumiin

Gieldda dálanguovloaláhuseiseválddi árvalussii, mii sisdoallá loana miediheami gáibádusai-

de ja eavttuide guoski čovdodumi, oažžu loanaohcci ohat nuppástusa váidimiin dálonguovloealáhusbiirii 30 beaivvi siste das, go loanaohcci lea ožžon dieđu loatnaárvalusas. Váidinreive sáhtá doaimmahuvvot maiddá árvalusa addán gieldda dálonguovloealáhuseiseváldái, mii galgá sáddet váidinreivve ja áššis čoggon áššegirjjiid ja iežas árvalusa váidagis dálonguovloealáhusbiirii.

Dálonguovloealáhusbiirre árvalussii, mii sisdoallá loana miediheami gáibádusaide ja eavttuide guoski čovdodumi, oažžu loanaohcci ohat nuppástusa čálalaš nuppástusagáibádusain, mii galgá doaimmahuvvot árvalusa addán dálonguovloealáhusbiirii 30 beaivvi siste das, go loanaohcci lea ožžon dieđu loatnaárvalusas. Árvalussii, masa nuppástusa sáhtá ohat, galgá laktojuvvot nuppástusaohcanduodastus.

Ovdalis 2 momeanttas oaivvilduvvon nuppástusagáibádusa geažil dálonguovloealáhusbiirre galgá čoadit, sáhttago dat njulget árvalusa man lea álggos addán ja guottihit loatnaohcamuša dahje guottihit loatnaohcamuša dehálaš osiin nu ahte loanaohcci das ávkašuvvá. Jos dálonguovloealáhusbiirre mielas dákkár meannudanvuohkái leat čielga ákkat, de dat galgá addit áššis mearrádusa. Jos dálonguovloealáhusbiire ii atte mearrádusa áššis, de dat galgá sirdit ášši dálonguovloealáhusaid váidinlávdegoddái váiddan giedahallanláhkai. Áššegirjjiid lassin dálonguovloealáhusbiire galgá laktit iežas árvalusa váidagis.

Mearrádussii, man dálonguovloealáhusbiire lea addán ovdalis 1 ja 3 momeantta vuodul, oažžu ohat nuppástusa váidimiin dálonguovloealáhusaid váidinlávdegoddái nugo ovdalis 35 a §:a 1 ja 2 momeanttas mearriduvvo.

Dálonguovloealáhusaid váidinlávdegotti mearrádussii dán paragrafas oaivvilduvvon áššis ohccojuvvo nuppástus váidimiin nugo 35 a §:a 3 momeanttas mearriduvvo.

35 c §

Giedahallanmávssu bearran

Dán lága vuodul addojuvvon mearrádusain berrojuvvo máksu nugo mávssuid bearramis sierra ášahuvvo ja mearriduvvo. Dálonguovloealáhusbiirre loanaid máksogeahpádusaide ja doarjagiid miedihemiide guoski mearrádusat addojuvvot goittot nuvtá. Gieldda dálonguovloealáhuseiseváldi addá loatnaárvalusa nuvtá. Maiddá dálonguovloealáhusbiire addá loatnaárvalusa nuvtá, jos jearaldat ii leat máinnašuvvon eiseválddi mearrádusas dahkkojuvvon váidagis dahje dálonguovloealáhusbiirre nuppástusaohcangáibádussii addin mearrádusas. Mii ovdalis lea daddojuvvon máksogeahpádusain, guoská maiddá dálonguovloealáhusaid váidinlávdegoddái.

Dát láhka bohtá fápmui mánu beaivve 1994.

